

Beste lezer,

de vlaggen wapperen in de straten met afgeleefde rugzakken bij de behaalde examens. We zien die van Daniela Schwabe en een eindje verderop de tas van Jarno van Es. Zij hebben boeken bestudeerd en besproken, interviews afgenomen, lessen geleerd en inzichten gedeeld met medestudenten in de ruimte van het ontstaan van hun kunst. Tegelijk verwelkomde CrossYart drie kunstenaars die zichzelf en hun studie introduceren. Gevolgd door een film van Jeanne van der Horst over de boekpresentatie van Cindy Moorman wat weer alles te maken heeft met het initiatief van DordtYart om ontmoeting tussen kunstenaars, kunstlocaties en publiek te stimuleren. Dat lees je allemaal hier.

Rest ons de vlag te vouwen, de strandtas te vullen en je veel nieuwsgierigheid in de kunst en vreugde in het delen met kunstenaars te wensen.

Lyda Vollebregt – Arie Jaap Warnaar – Conny Groenewegen

Cut out drawings, tekening installatie, Kunsttorentje Almelo, Liesje van den Berk, 2023. Foto: Maarten Boswijk

Gestart

Stenen, ik, jij en waar wij zijn – Liesje van den Berk

"Tijdens mijn CrossYart studie onderzoek ik de intieme en gelaagde relatie tussen stenen, het menselijk lichaam, tijd en de omgeving. Ik ben benieuwd naar wat ik van stenen kan leren over samenleven; met elkaar, met andere levensvormen en met de aarde. Hoe en welke handelingen en rituelen met stenen de waarneming kunnen openen en zo betrokkenheid met onze omgeving vergroten.

Mijn werk ontstaat in verbinding met mijn omgeving. Zo verschenen de stenen steeds vaker in verschillende performances en tekeningen sinds 2011. Nu wil ik stenen beter leren kennen en hun geologische verhalen ontrafelen door bestudering van onder andere geologie, filosofie, animistische wereldbeelden en oude rituelen. Zo leer ik de steen begrijpen in relatie tot omgeving, de tijd van ontstaan en de wijsheid die erin besloten ligt."

Saskia achter de schermen bij *Through Their Eyes*, dat zij schreef voor en werd opgevoerd door Kronos Quartet in Tivoli Vredenburg, 2025.

Geluid, perceptie en de geometrie van rust – Saskia Venegas

"Geluid is trilling. Toch ervaren we niet elke trilling op dezelfde manier. Sommige klanken voelen onrustig, scherp en fragmentarisch, terwijl andere juist een gevoel van rust, ruimte en verbondenheid oproepen. Wat bepaalt deze ervaring? En waarom ervaren wij bepaalde vormen van harmonie als mooi of kalmerend?"

Door middel van cymatische experimenten, waarbij geluidstrillingen zichtbaar worden gemaakt in water, wil ik onderzoeken hoe verschillende soorten klank zich vertalen naar vorm. Harmonische trillingen blijken vaak symmetrische, stabiele patronen te genereren, terwijl onregelmatige of dissonante klanken eerder leiden tot turbulentie en fragmentatie. Dit roept de vraag op of er een relatie bestaat tussen de manier waarop wij

geluid ervaren in het lichaam en de manier waarop dezelfde trillingen zich organiseren in vloeibare materie zoals water.

Daarnaast zal ik werken met walviszang. Walvissen communiceren via langgerekte, resonante klanken die zich door water verplaatsen en een complexe, gelaagde structuur hebben. Deze geluiden bieden een interessant referentiepunt voor het onderzoeken van harmonie in een context waarin geluid en water direct met elkaar verbonden zijn."

[Lees meer over Saskia >>](#)

Metamorphose, tempera grassa op linnen, 38 x 46 cm, Thijs Segers, 2025.

Weltinnenraum – Thijs Segers

"In mijn ontwikkeling als kunstenaar heb ik mij altijd gericht op de vreugde van het schilderen zelf. Ik liet mij als het ware leiden door de verf.

Wat ik kan benoemen, is dat er op dit moment twee richtingen in mijn schilderijen opdoemen. Aan de ene kant zijn er de wolkachtige vormen of dromen en herinneringen, die door middel van slurven met elkaar verbonden zijn. Aan de andere kant is er het klassieke stilleven.

Ik houd mij bezig met de gebieden waar mijn werk aan raakt; de kunstgeschiedenis, mystiek, literatuur, poëzie en muziek, en met bronnen uit die werelden ondersteun ik mijn praktijk. Dat bracht mij op het pad van de grote dichter Rainer Maria Rilke, die ik graag lees en in wiens werk ik een grote verwantschap voel met mijn kunst. Zo vind ik in zijn bijna ondoordringbare meesterwerk 'De elegieën van Duino' mijn wolkachtige dromen terug (in de idee van het *Weltinnenraum*). En in zijn brieven over Cézanne vind ik de eindeloze wereld die in het eenvoudige stilleven besloten ligt.

Zoals bij mijn eigen werk, begrijp ik dat van Rilke op een lichamelijk niveau. Ik voel wat hij zegt, maar kan het niet in mijn hoofd reproduceren. Deze studie begint met mij verdiepen in de richtingen in het werk van Rilke, ik probeer hem te begrijpen en dat begrijpen onder woorden te brengen. Om vanuit daar mijzelf en mijn eigen werk onder woorden te kunnen brengen."

[Lees meer over Thijs >>](#)

ARRIVEDEPART (NEW BEGINNING), olieverf op doek, 60 x 45 cm, Daniela Schwabe, 2024.

Afgerond

De studie van **Daniela Schwabe** over de vraag of ruimtes geheugen kunnen hebben en hoe dat zichtbaar wordt is [hier](#) in te zien.

De studie van **Jarno van Es** naar de conceptuele kant van zijn kunstenaarschap met de kunstwerken van Clifford Still en Walter de Maria als aanleiding, kun je [hier](#) lezen.

DordtYart activeert archipel van kunsteilandjes en pontjes

Bij de eilandjes werken wij samen met November Music, Beeldentuin Ravesteijn, Artphy, Het Lage Noorden en Casa Chris. Voor de pontjes ondersteunen we theatergroep Wunderbaum en performancekunstenaar Cindy Moorman.

Cindy's boek *Ik en de Anderen* komt voort uit haar CrossYart-studie. In dit project onderzoekt zij het spel van verbinding: het 'Ik' in relatie tot de 'Ander', tot het 'Wij' en het anonieme 'Men'. Dit onderzoek mondde uit in een boek vol filosofische inzichten en visuele denklijnen. In Cindy's werkwijze zien wij een voorbeeld van hoe een kunstenaar als een pontje tussen eilanden kan laveren: verbindend tussen mensen, perspectieven en gemeenschappen.

Hier een doorklikmogelijkheid naar de film gemaakt door Jeanne van der Horst over de presentatie van Cindy's boek in De Balie.

CROSSYART

Walenburgerweg 59, 3039AD, Rotterdam, crossyart.nl

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je daarop hebt ingeschreven

[Uitschrijven](#)